

Monumentnummer*: 510855

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 april 1999
Kadaster deel/nr: 12000/44

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*		
Lage Zwaluwe		Drimmelen		Noord-Brabant		
Straat*	Nr*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Nieuwlandsedijk	79		4926 AN	Lage Zwaluwe		
Nieuwlandsedijk	81		4926 AN	Lage Zwaluwe		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kad. object*	Appartement	Grondperceel		
Hooge en Lage Zwaluwe	I			1563		
Hooge en Lage Zwaluwe	I			1564		

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Woonhuis (18de of vroeg 19de eeuw) gelegen aan de Nieuwlandsedijk, tevens voorzien van een tussenlid en een griendschuur, beide laatste waarschijnlijk uit ongeveer dezelfde bouwtijd doch zeker eerste helft 19de eeuw.

Exterieur

Daken Het voorhuis heeft een zadeldak gedekt met rode en (enkele) gesmoorde oud-Hollandse pannen. Tussenlid en griendschuur bevinden zich onder een schilddak met gesmoorde mulden pannen.

Voorgevel De voorgevel is uitgevoerd in rode baksteen met vlakke hoeklisenen. De hoge plint is uitgevoerd in hardsteen. De gevel telt drie assen met op de begane grond zesruits, op de verdieping vierruits schuifvensters. De linkeras bevat de ingang met ernaast een smal drieruits schuifvenster. De ingang wordt gevormd door een deur bestaande uit plaatmateriaal waarin fragmenten van oud houtsnijwerk zijn geplaatst, uitgevoerd in een overgangsstijl van Louis XVI en Empire. Het bovenlicht is naar oude afbeeldingen gereconstrueerd. De deur is voorzien van een houten omlijsting, afgesloten door een Dorisch fries met triglifien, tandlijst en kroonlijst. De gootlijst is op dezelfde wijze gedetailleerd.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Zij- en achtergevels Het voorhuis heeft - vanwege de situering van tussenlid en schuur - een zeer smalle achtergevel, wit bepleisterd en van beneden naar boven voorzien van keldervenster, zesruits venster, vierruits venster en een klein vierruits venster. De langgerekte gevel achter het voorhuis bevat verschillende nieuwe/vernieuwde vensters en deur in historiserende trant. De zijgevel van de schuur vertoont verschillende dichtgezette gevelopeningen. De achtergevel van de schuur bevat een dubbele deur met daarboven een luik.

Interieur

Niveau -1 (bereikbaar via Onderstraat) Van voor naar achter bevat het gebouw een kelder met planken zoldering en twee ruimtes met tongewelf en een oude estrikenvloer, oude deur tussen kelder en keuken, de keuken met oude stookplaats en balken zoldering, een bijkeuken of werkhuis en de schuur met balken zoldering. Vanuit de keuken voert een stenen trap naar de begane grond.

Niveau 0 (bereikbaar via Nieuwlandsedijk) Van voor naar achter bevat het gebouw een hal met twee drie originele deuren, waarvan twee naar de historische spiltrap respectievelijk keldertrap en een naar de woonkamer. De vloer is belegd met marmeren zerken. Het stucwerk is uit de jaren '90 van de 20ste eeuw. De woonkamer bevat - op de plek van de oude stookplaats - een niet-oorspronkelijke haardpartij. Via de woonkamer een kleine trap naar de opkamer, die een oude houten kastenwand bevat (eerste helft 19de eeuw). De schuur heeft op dit niveau een grote zolder en verschillende 19de-eeuwse spanten.

Niveau 1 Via de spiltrap komt men op een overloop die toegang geeft tot verschillende kamers, waarvan de grote aan de voorzijde is voorzien van een balkenzoldering. De deuren op deze verdieping zijn (vrijwel) alle oorspronkelijk.

Niveau 2 De spiltrap voert verder naar de zolder van het voorhuis, een onverdeelde ruimte met één 19de-eeuwse spant.

Waardering

Het 18de of begin 19de-eeuwse dijkhuis met griendschuur is van algemeen belang vanwege:

- cultuurhistorie, vanwege de typerende situering met aan de dijk het voorhuis en aan de onderweg de schuur; de functie van de griendschuur gerelateerd aan de regionale geschiedenis waarin het winnen en verwerken van griendhout, riet en biezen een zeer belangrijke, maar inmiddels vrijwel verdwenen nijverheid vormde; aan dit verschijnsel kan ook een landelijke zeldzaamheid, zij het geen uniciteit, worden toegekend;
- architectuurhistorie, vanwege de zeer verzorgde voorgevel, in tegenstelling tot de rest van het gebouw uitgevoerd in relatief kostbare rode baksteen en een hardstenen plint; de typologische opzet van het gebouw met een hal die toegang geeft tot twee trappen, de combinatie van woon- en opkamer; details, zoals de gootlijst; oude onderdelen zoals vloeren en balklagen;
- de combinatie van een woonhuis en een utilitair bijgebouw, het geheel binnen de oorspronkelijke parcellering en opgenomen in de qua maat en schaal nog vrij gave bebouwing langs de dijk;
- de zeldzaamheid van gaaf bewaarde griendschuren, zeker in samenhang met het woonhuis.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

Woningen en woningbouwcomplexen

Woonhuis(K)

Woonhuis